

Sygn. akt III CSK 396/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa E. P.
przeciwko A. C.
o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 maja 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 9 czerwca 2016 r., sygn. akt XI Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Powódka złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 czerwca 2016 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 22 października 2015 r., którym Sąd Okręgowy ustanowił między stronami z dniem 28 lutego 1999 r. rozdzielną majątkową, natomiast dalej idące powództwo oddalił. Powołując się na obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Twierdziła, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do rozstrzygnięcia kwestii, czy w sprawach dotyczących ustanowienia rozdzielności majątkowej przy określaniu co stanowi ważny powód w rozumieniu art. 52 k.r.o. należy stosować dyrektywy wynikające z art. 23 i 24 k.r.o., czy też przepisy art. 52 § 1 i 2 k.r.o. mają charakter szczególny „...również i w takim sensie, że w sprawach dotyczących zarządu majątkiem okoliczności dotyczące sfery stosunków

wewnętrznych odnoszących się do podejmowanych czynności faktycznych, nawet gdyby były podstawą dla dokonania czynności prawnej, to stanowiąc istotne sprawy rodziny nie powinny być brane pod uwagę przy ocenie, czy zachodzą ważne powody uzasadniające ustanowienie rozdzielności majątkowej pomiędzy małżonkami przez sąd powszechny...". W sprawie istnieje ponadto potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości, co wymagałoby udzielenia odpowiedzi na pytania:

- czy zupełny rozkład pożycia małżonków jest konieczną i wystarczającą przesłanką orzeczenia rozdzielności z mocą wsteczną od daty zaistnienia tego rozkładu,

- czy też z uwagi na specyfikę regulacji w sferze relacji majątkowych małżonków przy zastosowaniu art. 52 § 2 k.r.o. należy przesunąć ciężar wykładni na sferę wspólnego zarządu majątkiem wspólnym (jak to dominuje w obecnym orzecznictwie), którego brak uzasadnia ustanowienie rozdzielności majątkowej mimo zachowania więzi fizycznej i duchowej.

Skarżąca twierdziła też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Okręgowy poczynił własne uzupełniające ustalenia w sposób sprzeczny z podstawowymi zasadami rozumowania prawniczego i z przywołanymi przez siebie na okoliczność tych ustaleń dowodami.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżąca nie przytoczyła argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. chodzi o zagadnienie obejmujące poważną wątpliwość prawną i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla praktyki sądowej oraz dla rozstrzygnięcia złożonej skargi. Skarżący, wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej.

Z kolei wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, skarżący powinien wykazać, że przepisy potrzebne do rozstrzygnięcia skargi wywołują poważne wątpliwości interpretacyjne i wyjaśnić, na czym one polegają albo wykazać, że przepisy te wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. W obu wypadkach chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Skarżąca nie sprostала tym wymaganiom, nie sformułowała zagadnienia prawnego o istotnym znaczeniu dla praktyki sądowej ani nie wykazała potrzeby dokonania wykładni ze względu na rozbieżności występujące w orzecznictwie. Problemy podnoszone przez skarżącą były już niejednokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Przykładowo tylko można tu wskazać na wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1993 r., II CRN 95/93 (nie publ.), z dnia 7 grudnia 1994 r., I CRN 155/94 (nie publ.), z dnia 3 lutego 1995 r., II CRN 162/94 (OSNC 1995, nr 6, poz. 100), z dnia 13 maja 1997 r., III CKN 51/97 (OSNC 1997, nr 12, poz. 194), z dnia 13 października 1997 r., I CKU 134/97 (nie publ.), z dnia 17 listopada 1997 r., I CKU 149/97 (nie publ.), z dnia 8 grudnia 1998 r., I CKN 906/97 (nie publ.), z dnia 15 października 1999 r., III CKN 374/98 (nie publ.), z dnia 7 stycznia 2000 r., II CKN 662/98 (nie publ.), z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 1070/98 (nie publ.), z dnia 26 stycznia 2000 r., III CKN 585/98 (nie publ.), z dnia 12 września 2000 r., III CKN 373/99 (nie publ.), z dnia 7 grudnia 2000 r., II CKN 401/00 (nie publ.), z dnia 23 lutego 2001 r., II CKN 398/00 (nie publ.), z dnia 8 maja 2003 r., II CKN 78/01 (nie publ.), z dnia 4 czerwca 2004 r., III CK 126/03 (M. Prawn. 2004, nr 13, s. 582), z dnia 4 listopada 2004 r., V CK 215/04 (nie publ.) i z dnia 11 grudnia 2008 r., II CSK 371/08 (OSNC 2009, nr 12, poz. 171).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą

zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżąca nie przytoczyła argumentów świadczących o tak rozumianej oczywistości, a podejmując próbę jej wykazania nie wzięła pod uwagę art. 398³ § 3 k.p.c., według którego podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub ceny dowodów.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz z § 4 ust. 1 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800) w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2016 r., poz. 1668).

